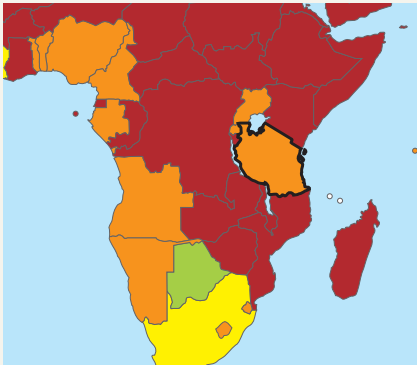

Basfakta (2022)

Folkmängd: 62 miljoner

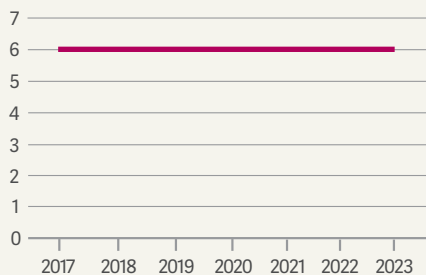
BNP, nominellt: 77 miljarder USD

BNP/capita: 1 253 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Hög genomsnittlig ekonomisk tillväxt och god tillväxtpotential
- + Moderat offentlig skuldsättning
- + Förhållandevis låg kostnad för den offentliga skulden

Svagheter

- Låg BNP/capita
- Stor jordbrukssektor innebär stor exponering mot klimatförändringar.
- Svaga institutioner.
- Svagt affärs- och investeringsklimat.

Robust ekonomisk tillväxt

Sedan 2010 har tillväxten i den tanzaniska ekonomin varit hög, i genomsnitt cirka sex procent per år. Ekonomin är relativt väldiversifierad och tillväxtpotentialen god, inte minst tack vare högt sparande och investeringar jämfört med de flesta ekonomierna på kontinenten. Den stora jordbrukssektorn innebär att landet exponeras mot klimatförändringsrelaterade risker, framför allt torka, stormar och översvämningar. Låg inkomstnivå och förhållandevis svag institutionell kapacitet innebär att Tanzania har begränsade möjligheter att förebygga dessa risker. Omställningsbehovet av ekonomin är måttligt, fränsett stora gasfyndigheter vars utvinning kan bli svårare att finansiera i framtiden. Den internationella kritiken av den oljepipeline som byggs från Uganda till hamnen i Tanga (EACOP) har exempelvis varit omfattande.

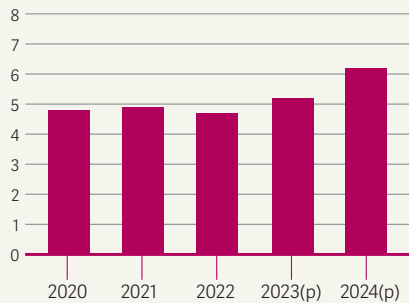
Makroekonomiskt och statsfinansiellt är Tanzania stabilt. Inflationen är låg i ett regionalt perspektiv, i genomsnitt knappt fyra procent per år under den senaste femårsperioden, och räntorna har fallit kraftigt sedan 2017. Den offentliga skuldsättningen visar en uppåtgående trend som andel av BNP, men i betydligt lägre takt än i många andra afrikanska ekonomier som, liksom Tanzania, har satsat på stora infrastrukturinvesteringar. En förklaring är att Tanzanias finansdepartement är förhållandevis restriktivt vad gäller extern upplåning och statsgarantier jämfört med många andra afrikanska länder. Den omfattande byråkratin har också en bromsande effekt då beslut om extern upplåning, liksom de flesta andra beslut i Tanzania, är föremål för en omfattande konsultativ process. Tack vare betydande hårdvalutaintjänst, stabil valuta och begränsad utlandsskuld är den externa likviditeten normalt sett relativt god. Tanzanias största exportprodukt är guld, vilken utgör drygt 30 procent av exporten. Svaga institutioner och svår affärsmiljö, inklusive hög korruption, dominerar i stället riskbilden. Tanzania har sämre institutioner än två tredjedelar av världens länder och överlag finns brister i landets administration.

Hårdvalutapress under 2023

Tanzania tillhör de länder i Afrika som har klarat sig jämförelsevis väl genom de senaste årens globala kriser. Relativt sunda statsfinanser samt export av guld och mineraler har skapat stabilitet under krisåren. Trots uppenbara brister i den rigida affärsmiljön väntas ekonomin växa med nära sex procent per år 2023-2024. Inflationen prognosticeras för samma period till i genomsnitt drygt fyra procent per år d.v.s. en låg notering i ett regionalt perspektiv.

Landets statsfinanser är fortsatt robusta, även om svag planering och implementering av statsbudgeten fortsätter att utgöra långsiktiga problem. Underskotten i statsfinanserna ligger på en låg nivå, den offentliga skuldsättningen väntas motsvara cirka 40 procent av BNP 2023-2025 och kostnaden för skulden är inte alarmerande hög. Drygt 70 procent av den offentliga skuldsättningen är i utländsk valuta, vilket innebär att valutastabilitet är centralt. Under 2022 beviljades Tanzania ett IMF-program värt drygt en miljard USD med syfte att kortsiktigt ytterligare stabilisera ekonomin och långsiktigt förbättra landets förmåga att hantera den externa skulden. Regeringen har genomfört den första uppföljningen av programmet och fick ytterligare lån utbetalade andra halvåret 2023.

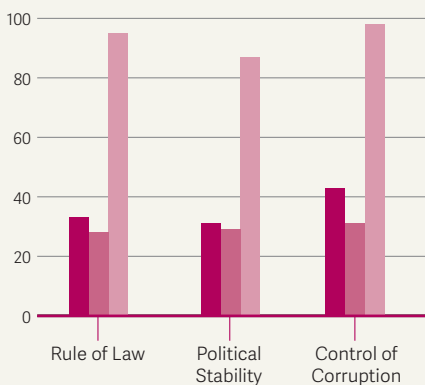
BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMF WEO, Macrobond

Under inledningen av 2023 har EKN fått in flera dröjsmål på grund av hårdvalutapress, vilket är ovanligt för Tanzania. Landets import har stigit betydligt under de senaste månaderna, bland annat till följd av leveranser till Nyereredammen och järnvägen Dar Es Salaam- Mwanza. Därmed kommer bytesbalansunderskottet att stiga under 2023, vilket innebär minskad hårdvalutalikviditet i banksystemet och hos företag. Många företag vittnar om att de just nu inte får den valutatilldelning som krävs för att betala externa leverantörer på utsatt tid, vilket innebär att många har tvingats försöka köpa hårdvaluta hos andra banker. Dessa prioriterar dock sina långsiktiga kunder, varför tilldelning kan vara svår. Valutarens nivå, motsvarande knappt fyra månaders importtäckning, och hårdvalutapressen bedöms vara övergående. Ytterligare en förklaring till hårdvalutabristen är att Bank of Tanzania har stödköpt den tanzaniska shillingen under krisåren. Sedan 2020 är valutakursförändringen mot USD mindre än en procent, att jämföra med totalt procent för många afrikanska ekonomier. Risken för en korrigerig under de kommande åren har ökat, vilket skulle innebära högre valutavolatilitet framöver.

Affärsmiljö

■ Tanzania
■ Afrika söder om Sahara
■ Sverige

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken, Macrobond

President Samia fortsätter att avvika från sin företrädares linje. Intresset för internationell handel och diplomati är större, tonen vad gäller yttrandefrihet och mänskliga rättigheter har blivit mildare och politiken har blivit mer företagsvänlig. Steg har även tagits mot ökad mediafrihet och mot ökad möjlighet för den politiska oppositionen att driva kampanjer och verka. Det internationella finansiella stödet är därmed det högsta på många år. Makten är dock fortsatt starkt koncentrerad till det statsbärande partiet CCM, som i stor utsträckning är ihopväxt med staten. Politisk opposition utövas därmed på CCM:s nåder. Även om presidenten är populär i diplomatiska kretsar gäller det nödvändigtvis inte för den genomsnittlige tanzaniern. Många tanzanier säger att de saknar f.d. president Magufuli som ansågs handlingskraftig vad gäller att förbättra levnadsstandarden i landet och stävja korruptionen. Det kan bli ett problem för Samia på sikt.

Svensk export till Tanzania

År	MSEK
2022	478
2021	529
2020	521
2019	309
2018	313

Källa: SCB

I april 2023 publicerade den tanzaniska riksrevisionen en rapport som tyder på omfattande misskötsel och korrupktion inom alla delar av den tanzaniska statsapparaten. Resultatet är inte förvånande, men rapporten har fått stor uppmärksamhet och är problematisk för Samia som har anklagats för att vara för svag i korrupsionsfrågan. Rapporten visar bland annat på misstänkt höga priser vid upphandling av flyg och tåg, utbetalningar utan redovisning, stor ineffektivitet i statsapparaten samt misskötta statliga bolag. Under 2023 har Tanzania, i likhet med Uganda, intagit en hårdare inställning vad gäller HBTQ-rättigheter. Det kan, utöver korrupsionsfrågan, bli ett problem för regeringen om det nyvunna internationella finansiella stödet börjar dala.

Sammantaget ser EKN stabila utsikter för Tanzania i landriskklass 6.

Genomgripande politisk förändring med ytterligare stärkt politiskt ledarskap, stärkta institutioner samt förbättrat affärs- och investeringsklimat kan leda till en uppgradering av landriskklassen. En markant försvagning av statsfinanserna och den externa likviditeten kan leda till en nedgradering.

Affärsmiljön

Magufulis styre präglades av populistiska krafter mot korrupktion, men också av hög statlig intervention, repression och nyckfullt ledarskap. Med president Samia

EKN:s engagemang

Kategori	MSEK
Garantier	2 444
Utfästelser	64

har förutsägbarheten i det politiska ledarskapet ökat, skattemyndigheten används i mindre grad för politiska syften och gränshandeln har stigit tack vare förbättrade relationer med grannländerna. kring arbetstillstånd för investerare och utländska företagare har också blivit mer generösa. Det innebär en större framtidstro hos företag som återigen vågar satsa långsiktigt. Satsningarna på järnvägsnätet, kraftverksdammar och transmission har fortsatt under Samia. Stora investeringar kommer att göras under de kommande åren, bland annat i järnvägen Dar Es Salaam-Mwanza och en drygt 140 mil lång oljeledning till Uganda.

Affärs- och regleringsmiljön i Tanzania är emellertid alltjämt svår och karaktäriseras av svaga institutioner, omfattande byråkrati och korruption. Svårförståelig och byråkratisk skatteadministration, oklara tillståndprocesser, bristande regelverk och rättssystem samt allmänt försvårande statlig intervention i näringslivet beskrivs som särskilt utmanande för företag. Det finns fortfarande en skepsis mot internationella företag och implementering av reglerna för lokalt innehåll i gruvsektorn är snårig. Jämfört med exempelvis grannlandet Kenya är affärsklimatet betydligt mer byråkratiskt, krångligt och oförutsägbart. Hamnen i Dar Es Salaam är ineffektiv. Trots möjligheten till sjötransporter är kostnaden för att exportera från Tanzania fem gånger så hög som från exempelvis Uganda. Under de senaste åren finns det flera exempel på stora och plötsliga eftertaxeringar av företag. Risker för otillbörlig statlig intervention har emellertid minskat med president Samia, vilket är en positiv utveckling.

EKN:s policy

EKN tillämpar normal riskprövning för statsrisker, företagsrisker och bankrisker. Det gäller såväl korta som långa risktider. För övriga offentliga risker, exempelvis ett ministerium eller en myndighet, krävs remburs, bank- eller statsgaranti.

EKN:s åtagande och erfarenhet

EKN:s engagemang utgörs nästan uteslutande av en EPC-affär för utbyggnad av järnvägsnätet på nära två miljarder kronor. I övrigt finns en bredd av mindre affärer inom gruv-, pappers-, transport- och kraftindustrin. Under de senaste fem åren har EKN utfärdat i genomsnitt drygt 50 garantier per år, framför allt ramgarantier.

Betalningserfarenheten är positiv överlag. Aktuella dröjsmål uppgår till cirka 12 miljoner kronor, vilket är något över genomsnittet för de senaste fem åren. Fordran på 45 miljoner kr avser till största delen två affärer inom transportindustrin från 2015 och 2016 där gäldenären är ett mindre lokalt oljebolag. Skälet till dröjsmål och skada uppgavs vara ett kraftigt fall i försäljningen d.v.s. en kommersiell skada. EKN har även fordringar på knappt nio miljoner kronor avseende affärer inom gruvindustrin. Under 2022/2023 har EKN fått in mindre dröjsmålsanmälningar från ett antal pappersleverantörer där skälet har varit hårdvalutabrist. EKN har haft fyra Parisklubbsavtal med Tanzania, tecknade 1986 till 1993. Inga dröjsmål eller skadeutbetalningar av politiska orsaker har inträffat sedan 1990. Däremot fick Tanzania skuldavskrivningar under HIPC-initiativet (Heavily Indebted Poor Countries) i början av 2000-talet, vilket även inkluderade Sverige.